

LULEÅ

- en del av svenska Lappland

Staden vid havet och en del av svenska Lappland...

Likt yin och yang kommer du att uppleva Luleå som kontrasternas plats där perspektiven ställs lite på kant. Vi är övertygade om att du som aldrig varit här tidigare kommer att förvånas över den internationella känslan och samtidigt häpna över närheten till den storslagna vildmarken. Du som varit här förr vet att Luleå myllrar av liv och lockar med upplevelser likt storstadens. Men du vet också att här finns möjlighet till eftertanke och njutningsfull stillhet.

Luleå är staden som Kung Bore klär i vitt under vintern och som badar i sol och varma vindar under sommaren. Att våra vintrar är kalla och fyllda av snö är måhända inte någon överraskning. Men att våra somrar är så ljusa och soliga att få platser i Sverige kan mäta sig med oss, känns kanske lite förvånande.

Här finns vidsträckta stränder där du kan få vara ensam om du så vill. Vintertid tar du dig ut i vår skärgård via flera mil långa isvägar – på skidor, med snöskoter eller med bil. Det här är självklarheter för oss som bor här men säkerligen lite oväntat och annorlunda för våra besökare.

Välkommen till Luleå – staden vid havet och en del av svenska Lappland.

Från blanka fjäll till glänsande stål...

Den som någon gång sett en nyfångad harr glänsa i solen en sensommardag, vet precis vilka fjäll vi menar. En del pratar om harrfrossa men det har definitivt ingenting med kyla att göra. Tvärtom.

Fisket har alltid varit starkt kopplat till vår landsända. För 350 år sedan, då Luleå gamla stad på grund av landhöjningen flyttades till sin nuvarande plats, var fisket huvudnäringen. Stadens hamnar var portarna för handeln med omvärlden. Idag är Luleå en modern och högteknologisk stad med flera världsledande företag inom sina områden. Staden är ett metallurgiskt centrum med en avancerad stålindustri. Vi har ett tekniskt universitet som bedriver forskning och utbildning i världsklass och vi ligger i framkant inom IT och kommunikation. Luleå är norra Sveriges absoluta centralort och Norrbottens residensstad.

Men bandet till naturen och havet har vi aldrig klippt. Luleå hamn är en av Sveriges fem största och den nordligaste av landets allmänna hamnar. Tack vare de stora isbrytarna Atle, Frej, Oden och Ymer trafikeras hamnen året runt och tonvis med malm, stål och andra industriprodukter passerar här. Hit kommer också nyfikna människor från när och fjärran. De kommer med stora kryssningsfartyg och söker resmål som bjuder på utmaningar och överraskningar. Eftersom Luleå är porten till svenska Lappland har vi nära till orörd vildmark och kan erbjuda upplevelser utöver det vanliga.

Ett inbjudande paradiset med många smultronställen...

Tänk dig att glida fram i en kajak, stanna till vid en lång sandstrand eller varför inte ta en paus på en varm klippställning. Låt dig förföras av ljuset en sensommarnatt då solen endast tar ett snabbt dopp i väster, innan nästa dag randas.

Vår skärgård är så innehållsrik att vi utan tvekan vågar dela med oss av den. Med sina drygt 700 öar är Luleå skärgård ett riktigt paradiset för den som vill njuta av sol, bad och spännande upptäcktsfärder. Enorma dynlandskap, mjuka klippställningar, snåriga urskogar, klapperstensfält och kilometerlånga sandstränder erbjuder plats för alla.

Luleå skärgård är en levande skärgård. Här finns öar med bofast befolkning som livnär sig på fiske m.m. Andra öar har sommarvärdarna tagit till sina hjärtan. Men de allra flesta öarna är fortfarande stillsamma oaser där du kan uppleva skärgårdens flora och fauna alldeles ostörd och tack vare de dagliga båtturena så kan alla njuta av det som erbjuds. Den som vill stanna längre än över dagen kan välja att övernatta på vandrarhem, i stugor, på pensionat eller till och med på ett fyrhotell.

Men tro nu inte att skärgården ligger folktom och öde under vintern. På med skidorna, låna en spark eller ta bilen och ta en tur på någon av de plogade isvägarna. Varje vinter när isen blivit ungefär en halv meter tjock plogas flera mil isvägar i Luleå skärgård. Det kan kännas överkligt att färdas med så tunga fordon, där man för bara några månader sedan åkte båt.

Vårvintern bjuder också på spännande skådespel ute i havsbandet. Det som tidigare låg fruset och stilla börjar så sakteliga röra på sig. Den mäktiga havsisen bryts sönder och dramatiska isformationer byggs upp, de höga packisvallarna förvandlar panoramat till ett polarlandskap. Vill du uppleva dramatiken på nära håll kan du följa med på en guidad skoter- eller båttur ut till packisen.

Gillar du shopping har du kommit alldeles rätt...

Och då menar vi inte i första hand byggnaden med samma namn som ritades av Ralph Erskine, byggdes i mitten av 1950-talet och blev Europas första inomhusgalleria. Vi tänkte närmare på hela det stora utbud som Luleå erbjuder.

Kanske blev den unika byggnaden startskottet för Luleås utveckling inom handel och nöjen. 1955 vallfärdade man hit för att utforska den spännande idén med gatan som fortsatte inomhus med butiker i långa rader. Idag har Luleå centrum ett utbud i klass med storstadens och hit kommer man för att shoppa och roa sig. Här trängs lokala butiker, butikskedjor och gallerior med restauranger och nöjesställen och strax utanför centrum ligger flera stora handelsområden som dagligen besöks av tusentals shoppingentusiaster.

Mitt i Luleå centrum ligger Kulturens Hus, en glittrande pärla med utsikt över Norra hamnen. Här erbjuds mängder av upplevelser för konstintresserade, musikälskare, läslystna och konferens- och kongressdeltagare. Huset inrymmer bland annat konsthall, konsert- och konferenssal, stadsbibliotek, turistbyrå, café och restaurang, ett måste för alla besökare.

Som mötesplats är Luleå perfekt av många anledningar. Närheten är kanske den viktigaste. Bra kommunikationer gör att du både snabbt och enkelt tar dig hit. Flygplatsen ligger bara 15 minuters bilfärd från centrum och bussar och tåg stannar mitt i stan. Stads kärnan är koncentrerad med gångavstånd till hotell, restauranger, konferenslokaler och aktiviteter.

Luleå är både en frostig vinterstad och en varm sommaridyll. Sommartid fylls gatorna av uteserveringar och caféer. Stadens utbud

är av både lokal och nationell karaktär och ett av de återkommande, större evenemangen är Luleåkalaset. Då gungar Luleås gator och torg av musik och glada människor under flera dagar. Luleåkalaset är en cityfest med musik, dans, uppvisningar, tävlingar, mat och nöjen av olika slag. Garanterat roligt för hela familjen.

Vintertid kan du låta dig ryckas med av elitmatcher i ishockey och basket, drömma dig bort en kväll på Norrbottensteatern, uppleva dans, musik och show på Kulturens Hus eller varför inte utmana din nyfikenhet på Teknikens Hus. Utbudet är stort och vi har något för alla.

Plötsligt exploderade himlen av sprakande färger...

Vår sommar är lika varm och ljus som vår vinter är kall och mörk. Och när snön och kylan håller staden i ett stadigt grepp händer det att himlen exploderar av sprakande färger.

Norrskenet är ett fantastiskt ljusfenomen som uppstår när elektroner fyllda av energi faller in mot jordatmosfären. Vi som bor här brukar säga att när norrskenet visar upp sig blir det kallare. Som en naturlig väderpresentatör, fast både vackrare och mer spännande.

Ett år här uppe i norr innebär fyra årstider med helt olika upplevelser, var och en med sin egen personliga charm. Sommaren är varm och ljus och det är inte alls ovanligt att vi vinner tävlingen om landets soligaste plats. Hösten bjuder på friska vindar och klar luft. Träden byter om till sina färgglada kostymer och lockar till härliga skogspromenader. Vinter i Luleå innebär snö och kyla men också möjlighet till härlig skidåkning, spännande skotersafaris eller turer med hundspann där bara medarnas gnissel och hundarnas flämtande bryter tystnaden. Efter vintern kommer våren, den årstid som många tycker är den allra bästa. Då påminner solen om att den snart kommer lysa så gott som dygnet runt igen.

Närheten till vildmark och natur innebär också närhet till äventyr. Strax norr om Luleå ligger Råne Älvdal med Sveriges längsta oreglerade skogsälv. Hit vallfärdar vandrare, fiskare och andra naturintresserade för att stilla sin äventyrslystnad. Tack vare väl utbyggda stigar och rastplatser längs med älven är den mycket lättåtkomlig. Fisket är erkänt bra och här kan förutom fin harr även stora gäddor landas med flugspö. Älvens härliga temperament innebär också möjlighet till spännande fors färder. Här finns allt från lugnt vatten till strida forsar för den erfarne paddlaren.

Bland trånga gränder och röda små stugor...

Hon är mer än 500 år men fortfarande lika attraktiv. Utsidan är måhända lite tagen av tiden. Men insidan är en blänkande skönhet med mängder av glittrande detaljer.

Gammelstads kyrkstad ligger 10 kilometer nordväst om Luleå centrum. Den medeltida kyrkan, mitt i området, ingår i Luleås bidrag till Unescos världsarvslista. Kyrkan byggdes på 1400-talet och tillsammans med de drygt 400 kyrkstugorna är Gammelstads kyrkstad fortfarande en levande kyrkstad med tusentals årliga besökare. Gatorna och gränderna är så trånga att det ibland kan vara svårt att veta exakt var man befinner sig. De röda små stugorna, vackert dekorerade med vita knutar, ligger tätt bredvid varandra. En del så nära att man kan tro att de håller om varandra. I det här unika området, där tiden verkar ha stått stilla, trängs lokala hantverkare med konstnärer, caféer och restauranger. Sommartid råder full aktivitet i hela området.

I Gammelstads kyrkstad upprätthålls kyrkstadstraditionen, sedan att samlas i sina kyrkstugor för att umgås och delta i de kyrkliga aktiviteterna. Miljön är en välbevarad kulturskatt som gärna låter sig upplevas på nära håll. Här finns också möjlighet till lugn och harmoni för en stund. Stanna till och njut av allt som erbjuds. Låt dig väl smaka av det norrbottniska kökets delikatesser eller handla konst och hantverk av yppersta kvalitet, direkt av tillverkaren.

När fötterna till sist säger ifrån (och inte vill promenera mer) kan en skön stund på Hägnan göra gott. Hägnan är ett kulturhistoriskt friluftsmuseum, ungefär som ett levande "förr i tiden". Här finns byggnader från 1700-talet fram till 1900-talet, som ger en verklighetsnära bild av en äldre by i kustlandet. Under högsäsong är gårdarna befolkade av personal klädda i tidstypiska kläder. Det ger en känsla av att man befinner sig på en tidsresa, hundra år bakåt i tiden.

Europas sista vildmark väntar på dig...

Norrbotten har allt. Soliga somrar och kalla snöfyllda vintrar. Vi har stad och landsbygd. Hav, kust, skog och fjäll. Vi har orörda älvar och utforskad vildmark. Kombinera gärna ditt besök i Luleå med ytterligare upplevelser i vårt vackra och vidsträckta län.

Norrbottnens län är en fjärdedel av Sverige och det är här som du hittar Europas sista vildmark med enorma vidder och storslagen natur. I Norrbotten är temperaturskillnaden mellan sommar och vinter ungefär 60 grader. Stor är också kontrasten mellan kustland och fjällvärld.

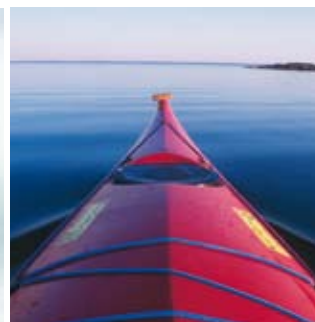
Lapplands världsarv, Laponia är ett nästan 10 000 kvadratkilometer stort område med allt från djupa barrskogar till hisnande fjäll. Här har samerna levt under tusentals år. Laponia består av fyra nationalparker och två naturreservat. Och precis som det alltid har varit så trivs rovdjuren lika bra som haren, renen och älgen i detta enorma paradiset.

Storforsen är precis som det låter – en enorm, vild och vacker fors. Den är Europas högsta obundna fors och en av de mest besökta platserna i norra Sverige. När du väl står vid hennes sida, med vattenstänkt ansikte, kommer du att förstå varför. Vintertid ligger hon i dvala, frusen och kantad av is men fortfarande bedårande vacker. Under sommaren tar hon ut svängarna och stänker ner sina mest närgångna beundrare.

Tänk dig att vakna upp i en säng helt byggd av is. När du ser dig omkring så är alla möbler, hela rummet, ja till och med hela hotellet gjort av is. Du minns även att drinken du drack igår kväll serverades i ett glas av is. Ishotellet i Jukkasjärvi är idag ett världsberömt hotell med gäster från hela världen. Vintern är av naturliga skäl ishotellets högsäsong men även under sommaren, då ishotellet återlämnats till älven i form av smältvatten, erbjuds besökaren aktiviteter som till exempel utställningar av iskonst.

Norrbotten är också midnattsolens land, och för att uppleva riktig midnattssol ska du ta dig norr om polcirkeln som ligger cirka en timmes bilfärd norr om Luleå. Norra polcirkeln utgör gränsen för polarkalotten, det område där solen inte går ned vid sommarsolståndet och inte heller upp vid vintersolståndet.

Som du förstår så talar vi om kontrasternas plats. Och du är varmt välkommen!

Bokning och information

Luleå turistbyrå

Besöksadress Kulturens Hus, Skeppsbrogatan 17

Postadress 971 85 Luleå

Tel 0920-45 70 00, fax 0920-45 70 01

E-post turistbyra@lulea.se

Webbplats www.lulea.se

Visitor Centre, Gammelstads kyrkstad

Adress Kyrktorget 1, 954 33 Gammelstad

Tel 0920-45 70 10, fax 0920-45 51 12

E-post worldheritage.gammelstad@lulea.se

Webbplats www.lulea.se/gammelstad